

1000067024297

ikt. szám: FPH034 /97 - 5 /2015

Orbán Viktor Úr részére

Magyarország Miniszterelnöke

Tárgy: a fővárosi közösségi közlekedés hosszú távú finanszírozása

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Engedje meg, hogy Budapest fenntartható működése és jövőbeni fejlődése érdekében az alábbi problémakör hosszú távú rendezésében kérjük a szíves együttműködését. A 2010. évi kormányváltást, valamint a Fővárosban elért választási győzelmet követően haladéktalanul nekiláttunk és jelentős lépéseket tettünk a fővárosi közösségi közlekedés korábbi két évtizedben lepusztított rendszerének és működési kereteinek konszolidációja érdekében.

A Fővárosi Önkormányzat a közösségi közlekedési rendszer hatékonyságának növelése, valamint a megrendelői és tulajdonosi jogkörök felelős gyakorlása érdekében kialakította az integrált közlekedésszervezési modellt, létrehozta a Budapesti Közlekedési Központot, valós gazdasági tartalommal és funkcionalitással megalkotta az európai uniós és a hazai jog által megkövetelt mindazon jogi aktust, amelyek az intézményrendszer átlátható és kontrollált működéséhez szükségesek.

A Főváros saját erőből évről-évre csökkentette a BKV Zrt. korábbi évtizedekben felhalmozódott adósságállományát, amely a Kormány döntése nyomán 2015. évben teljes mértékben (53 Mrd Ft) átvállalásra került, ennek éves pénzügyi kamat-kihatása a finanszírozásban kb. 1,8 Mrd Ft/év. A közösségi közlekedési intézményrendszer feletti megrendelői és tulajdonosi kontroll erősítésével, a közösségi közlekedés bevételeinek növelésével (4 év alatt több mint 10 Mrd többletbevétel), valamint a Fővárosi Önkormányzat pénzügyi szerepvállalásának jelentős növelésével, illetve a Kormány eseti támogatásaival sikerült csökkenteni a közösségi közlekedés finanszírozási hiányát.

Mint az Ön előtt is ismert, a fővárosi helyi közlekedési rendszer működtetése a Fővárosi Önkormányzat számára – azon túl, hogy ez elemi érdeke – törvényen alapuló kötelezettség is. A fővárosi közösségi közlekedés finanszírozását egy több évtizede fennálló strukturális hiány jellemzi, aminek feladatfinanszírozás alapú, kiszámítható és hosszú távú finanszírozási hátterét az elmúlt 25 évben nem sikerült megnyugtatóan kialakítani.

A Fővárosi Önkormányzat a személyszállítási közszolgáltatások kötelezően ellátandó halmazán felül számos olyan önként vállalt feladatot is ellát, amely túlnyúlik a Főváros területén és finanszírozási képességein (agglomerációs közlekedés). A fővárosi közlekedési rendszer emellett is számos olyan történelmi alapon kialakult adottsággal rendelkezik (pl. utazási kedvezmények és a kedvezményes bérletek díjszintjének kérdésköre), amelyek nem jogszabályon alapuló önkéntes fenntartása együttesen évente kb. 30 Mrd Ft-os finanszírozási többletterhet jelent.

A fővárosi kerületek 2013 óta jelentős mértékben bekapcsolódnak a fővárosi közösségi közlekedés finanszírozásába, emellett a Fővárosi Önkormányzat az elmúlt évekhez hasonlóan a pénzügyi teljesítőképessége határáig növelte a pénzügyi hozzájárulását.

Ezen erőfeszítések ellenére a **fővárosi helyi közlekedési rendszer hosszútávon fenntartható finanszírozásával kapcsolatos problémák nem oldódtak meg**, és a Főváros mobilitását biztosító, és az egész ország számára kiemelten fontos közlekedési rendszer megfelelő finanszírozása helyett évről-évre alkalmi jelleggel kötendő alkuk keretében kerül kialakításra.

A közösségi közlekedésben végrehajtott – nagyrészt európai uniós forrásból finanszírozott, fenntartási kötelezettséggel érintett – fejlesztések jelentős mértékben javították és folyamatosan emelik a közlekedési rendszer versenyképességét, a szolgáltatási színvonalát, valamint e közszolgáltatások megítélését, azonban e fejlesztések számos esetben a rendszerszintű működtetési költségek növekedését vonták maguk után. A szolgáltatás színvonalának javulásából származó előnyök – különösen az utazási idők és a környezetterhelés csökkenése – nem a közlekedési alrendszer bevételei között, és nem is a Főváros költségvetésében jelennek meg. Összességében azonban Magyarország versenyképességét, turisztika vonzerejét erősítik, ami közös érdekünk.

A tartós finanszírozás kérdésköréhez a **fejlesztések finanszírozása** is hozzátartozik. A rendelkezésre álló fővárosi fejlesztési források mértéke bármilyen, az eszközpark fenntartását és megújítását lehetővé tevő beruházáshoz külső forrás (EU-s és hazai költségvetési támogatások, hitelek, egyéb tőkebevonás) bevonását teszi szükségessé. Ezzel a ténnyel a további évek vonatkozásában is alapvetésként számolunk, különös tekintettel a 1199/2015. (III. 31.) Korm. határozatban rögzített fejlesztési projektek vonatkozásában.

A folyó működés finanszírozása vonatkozásában sarokpontként tekintünk a költségvetésben megjelenő állami normatív támogatásra. A Kormány a 2015. évben nyújtott 24 Mrd Ft támogatását a 1436/2015. (VI. 30.) Korm. határozat alapján a 2016. évben 18 Mrd Ft-ra, 2017. évben 15 Mrd Ft-ra, majd 2018-ban 12 Mrd Ft-ra kívánja csökkenteni. A forráskieséssel előálló finanszírozási helyzetet is tartósan kezelniük kell.

A fővárosi közösségi közlekedés 2015. évi várható ráfordítása 165,2 Mrd Ft (ez az EU-s támogatásból finanszírozott fejlesztések értékcsökkenését nem tartalmazza). A ráfordítások jövőbeni pályáját első sorban a közösségi közlekedés intézményrendszerét és **működési költségét csökkentő ésszerűsítések**, valamint a **szolgáltatási szintet érintő fejlesztésekkel**, a menetdíj bevételhez kapcsolódó magasabb értékesítési, ellenőrzési és pótdíjbehajtási költségek, valamint az EBRD hitelből megvalósuló **elektronikus jegyrendszer bevezetésével összefüggő költségtöbbletek egyenlege befolyásolja**.

A közösségi közlekedés 2015. évi bevétele (menetdíjak, szociálpolitikai menetdíj támogatás, egyéb bevételek) várhatóan 79,7 Mrd Ft-on realizálódik. A jövőre nézve a **bevételek fokozatos évi 1,5-2 Mrd Ft-os növekedésére számítunk**, aminek előfeltétele az elektronikus jegyrendszer bevezetése, valamint az ellenőrzési és pótdíjbehajtási rendszer magas szinten tartása.

A közösségi közlekedés működési hiányára fordított **fővárosi forrás 2015. évben 46,4 Mrd Ft** ami a Fővárosi Önkormányzat forrásai mellett magában foglalja a fővárosi kerületek **8,4 Mrd Ft-os hozzájárulását is**.

A fővárosi közösségi közlekedéshez nyújtott kormányzati forrás **2015-ben 24 Mrd Ft**, amely **9 Mrd Ft-tal alacsonyabb, mint a 2014. évben nyújtott támogatás**. Ezt a támogatási szintet a Kormány az elkövetkezendő három évben **6, majd 3-3 Mrd Ft-tal csökkenteni kívánja**.

A fővárosi közlekedési rendszer működési hiánya 2015-ben 15 Mrd Ft, ami – az állami finanszírozás csökkenésével, valamint a fejlesztésekből adódó működési költség többletek miatt – további beavatkozás nélkül az elkövetkező években növekedő pályára kerül, 2018-ra az éves működési hiány – megfelelő intézkedések hiányában – a számítások szerint meghaladja a 30 Mrd Ft-ot.

Természetesen tisztában vagyunk vele, hogy a Kormány részére is rendkívüli kihívást jelent a kormányzati célok megvalósítása a Magyarország számára előírt makrogazdasági mutatószámok egyidejű teljesítésével, ezért a fővárosi közösségi közlekedés hosszú távú finanszírozásával kapcsolatos probléma kezelését a Főváros nemcsak a Kormánytól várja el, hanem ebben tevékenyen részt vállal.

A fent kifejtett szempontokra és körülményekre tekintettel megvizsgáltuk azokat az intézkedési lehetőségeket, amelyekkel a Fővárosi Önkormányzat saját hatáskörben csökkenteni tudja a rendszer szintű finanszírozási igényeket, illetve azon területeket, amelyeken a Főváros és a Kormány együttműködésében érhető el előrelépés a hosszútávon fenntartható finanszírozás érdekében. A vizsgálatunk eredményeit az alábbiakban mutatjuk be:

Az agglomerációs közlekedés

A személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvény alapján a Fővárosi Önkormányzat kötelezően ellátandó feladata a helyi személyszállítási szolgáltatások ellátására korlátozódik.

A fővárosi finanszírozásból a BKK megrendelésében megvalósuló agglomerációs személyszállítási közszolgáltatások – önként vállalt feladatként – túlnyúlnak a kötelezően ellátandó helyi közfeladatokon.

A helyi személyszállítási szolgáltatások ellátása kötelező feladat, míg az elővárosban nyújtott szolgáltatások önkéntes feladatok. **Az önkéntes feladatok ellátása nem veszélyeztetheti a kötelezően ellátandó feladatokat.**

Emellett ki kell emelni azt a tényt is, hogy az elővárosi személyszállítási szolgáltatások ellátása jogszabály alapján állami feladatkörbe tartozik. 2013. május 1-jével Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a Fővárosi Önkormányzattal kötött kétoldalú megállapodás alapján 2022. június 30-ig átadta a Budapest közigazgatási határán kívül fekvő **26 települést, összesen további 350 ezer lakost** érintő agglomerációs szolgáltatások megrendelői feladatait, azonban kormányzati oldalról e feladat ellátásához forrás nem került biztosításra. Összehasonlításként jelezzük, hogy a MÁV Start Zrt. évi 38 Mrd Ft költségterítésben részesül a központi költségvetésből az elővárosi vasúti személyszállítási közszolgáltatások működtetésére.

A Fővárosi Önkormányzat koordinálásával történő feladatellátás magas szolgáltatási szintet nyújt, és számos közlekedésszakmai és gazdasági szinergia jelentkezik, azonban a Főváros közigazgatási határán kívül végzett szolgáltatások többletköltsége **15,9 Mrd Ft, amellyel szemben kb. 4,2 Mrd Ft menetdíj bevétel keletkezik.** E bevételek részét képezi az agglomerációs települések önkéntes hozzájárulása, de ennek mértéke mindössze 635 M Ft.

Megvizsgáltuk e költségek agglomerációs településekre, vagy agglomerációs utasokra történő háritásának lehetőségét. Ez a települések által fizetett hozzájárulások több mint 20-szorosára emelését, vagy az agglomerációs jegyek és bérletek árának 4,5-5-szörös emelését, vagy általában a jegyek és bérletek árának nem budapesti lakosok számára történő 3-szoros emelését, illetve ezek valamilyen kombinációját jelentené. Megítélésünk szerint ez nem jelenthet reális alternatívát.

Az agglomerációs szolgáltatások lehetséges finanszírozási megoldásairól **2015. szeptember 17-én egyeztetést tartottunk az agglomerációs településekkel**, amelyek jelezték, hogy **nincsenek abban a helyzetben, hogy az agglomerációs szolgáltatások fenntartható finanszírozásához hiányzó további forrásokat biztosítsák.**

A kérdés megfelelő kezelésére – állami feladatról lévén szó – az lehet a megoldás, hogy

a központi költségvetés kiegészítő forrást nyújt az állami feladatra, vagy

az NFM - Fővárosi Önkormányzat megállapodás közös megegyezéssel történő megszüntetésével és a szolgáltatási jogviszonyok módosításával **a Kormány visszaveszi az ellátási feladatot, annak működtetési és finanszírozási felelősségével együtt.**

Az utazási kedvezmények finanszírozása

A Kormány rendeletben szabályozza a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezmények biztosítását a személyszállítási közszolgáltatásokban a nyugdíjasok, tanulók, 65 éven felüliek (ide értve a 65 éven felüli EU-s állampolgárokat is), stb. részére, valamint a kedvezményes bérletek után tételesen, valamint a díjmentes utazások után lakosságszám alapon igénybe vehető szociálpolitikai menetdíj támogatás mértékét.

A Kormány által a kedvezményes bérleteknél – a teljesárú bérlet árához képest – jelentkező bevételkiesés ellentételezésére fizetett szociálpolitikai menetdíj támogatás összege jelentősen alacsonyabb, mint a teljesárú és kedvezményes árú bérletek különbsége, a különbözet bruttó kb. 10,6 Mrd Ft, melyet ma a Főváros fedez.

Megvizsgáltuk a hiány kezelésének lehetőségeit. Ennek egyik elvi változata a kedvezményes bérletek 71, illetve 79%-os emelése (havi tanulóbérlet 3450 Ft-ról, a havi nyugdíjas bérlet 3300 Ft-ról 5920 Ft-ra emelkedne), a másik lehetséges megoldás a bérletek után nyújtott állami szociálpolitikai menetdíj támogatás összegének közel 69 %-kal (3580 Ft/bérlet/hóról 6050 Ft/bérlet/hóra) történő emelése.

A fővárosi közlekedési rendszerben – a rendelkezésre álló utasforgalmi adatok alapján – a teljesen díjmentes utazások aránya kb. 12 %.

A díjmentes kedvezmények után az Államtól kapott kb. 7,7 Mrd Ft szociális menetdíj-támogatás kb. 9,3 Mrd Ft-tal kevesebb, mint azt az utasforgalmi adatok alapján indokolt lenne. A díjmentes utazások után keletkező bevételkiesések finanszírozásának egyik lehetősége a fővárosi helyi közlekedésben igénybe vehető szociálpolitikai menetdíj támogatás mértékének emelése. Teljes kompenzálást feltételezve ez az állami normatíva jelenlegi 368 Ft/főről megközelítőleg 700-800 Ft/fő-re történő emelését indokolná.

A díjmentes utazásra jogosultak három legnagyobb csoportja a Fővárosban (1) a 6 éven aluliak kb. 100 ezer fővel; (2) a 65 éven felüliek kb. 324 ezer fővel; valamint (3) a fogyatékos személyek kb. 120 ezer fővel. A Kormány hatáskörébe tartozó Kedvezményrendelet megfelelő módosításával elvileg megteremthető egy havi egyszeri regisztrációs díj bevezetésének jogszabályi alapja. Havi 1000-2000 Ft közötti regisztrációs díj mellett 2,7-5,4 Mrd Ft/év a várt bevétel a 6 éven aluli gyerekek és a súlyosan fogyatékos személyek mentesítése esetén. Ez a bevétel 4,6-9,1 Mrd Ft-ra nőne, ha ezeket a csoportokat is köteleznénk a regisztrációra.

Célszerűnek tartjuk mindezen felül közösen megvizsgálni a kedvezményekre jogosultsági rendszer ráutaltság alapú átalakításának lehetőségét is.

Az intézményrendszer átalakítása, fenntartási költségek csökkentése

A BKK 2015. I. félévében jelentős eredményeket ért el saját működési kereteinek racionalizálásával, jelentősen csökkentette a létszámát is. A 2015. évi üzleti tervben szereplő adatokhoz képest már I. félév végére 240 fővel, és ezt követően a közeljövőben további 130 fő leépítése tervezett.

A BKK 2015. évi szigorú költséggazdálkodásának és a bevételbeszedés hatékonyságát növelő intézkedéseknek köszönhetően a közlekedésszervezői forrásigény 1,9 Mrd Ft-tal, a közútkezelői és közszolgáltatási feladatok forrásigénye bruttó további 569 M Ft-tal alacsonyabb a tervezetnél.

E folyamatok továbbvitele, a BKK integrált közlekedésszervező jellegű működésének továbbberősítése feltett szándékunk, melynek révén jelentős rendszerszintű megtakarítások érhetőek el a fővárosi közlekedési intézményrendszer keretein belül.

A BKV Zrt. teljesítménye 2012 és 2015 között összességében csak mintegy 3%-al csökkent, miután az új autóbusz-üzemeltetési modell bevezetéséből fakadó teljesítménycsökkenés jelentős részben ellensúlyozta az M4 metró elindulása.

A BKV Zrt. szervezeti korszerűsítése, illetve finanszírozásának (indokolt költségek, ésszerű nyereség) felülvizsgálatát megkezdjük; ez mindenképp javítani fogja a társaság hatékony működését, gazdálkodását.

Az elmúlt három évben a BKV Zrt. üzemi költségei (értékcsökkenés nélkül) reálértéken közel 4%-al csökkentek, miközben a szolgáltatás színvonala (M4, alacsonypadlós buszok, drasztikusan csökkenő menet-kimaradási mutatók) jelentősen javult. A BKV Zrt. több lépcsőben végrehajtott költségcsökkentő lépéseinek eredményeképpen ebben az időszakban tízmilliárdos nagyságrendet elérő megtakarítás jött létre, melyet „elfed” az infláció és a szolgáltatási színvonal emelésének többletköltsége.

A BKV Zrt. átlaglétszáma a vizsgált időszakban szintén jelentős mértékben, több mint 600 fővel csökkent, valamint a társaság működési hatékonyságának növekedésével az elkövetkezendő időszakban további létszámcsökkentés hajtható végre. Ez az ütem szintén meghaladja a teljesítmény-csökkenés ütemét.

A közösségi közlekedési hálózat és menetrend ésszerűsítése, a szolgáltatási szint csökkentése

Jelentős utasérdek sérelemmel nem járó, szakmai elvek mentén történő felülvizsgálattal (M4 metróvonal felszíni párhuzamosságok megszüntetése, helyi-helyközi párhuzamosságok megszüntetése, hálózati szintű hatékonyság növelése a kapacitások átcsoportosításával) 0,95-1,3 Mrd Ft megtakarítás érhető el, amely érdemi bevételkiesést nem okoz, viszont költségcsökkentő hatása is mérsékelt.

Az állandó költségeket (azaz a csúcsidei kapacitást) is érintő változtatások jellemzően jóval **nagyobb utasérdek sérelemmel járnak**, a politikai és társadalmi kockázataik mellett **már jelentős utasvesztést, és ezzel bevétel-visszaesést is okoznak**. Hat változatban kidolgozott menetrendi szűkítést tartalmazó csomaggal elérhető költségmegtakarítás – a szűkítés mértékétől függően – 0,6-9,6 Mrd Ft/év. A változatok csúcsidőben 0-5%, csúcsidőn kívül 10-20% csökkentést tartalmaznak, ezeken belül a jelentősebb csökkentést tartalmazó változatok bevezetése már alapos, politikai szempontokat is figyelembe vevő megfontolást igényel.

A jelenleg közszolgáltatásként működtetett és finanszírozott, azonban utasforgalmi jellegét tekintve elsősorban szabadidős és turisztikai célú **dunai menetrend szerinti hajóközlekedés**

átalakítása (a menetrend és a tarifák turisztikára történő optimalizálása) kb. 400 M Ft/év megtakarítást jelenthet. Kockázat viszont a kikötők felújítására a BKV Zrt. által felvett 440 M Ft-os EU-s támogatási összegnek vagy egy részének esetleges visszafizetési kötelezettsége.

A bevételek növelési lehetősége

A bevételek növelése tekintetében lehetséges megoldás a személyszállítási díjak emelése, ami azonban a Kormány lakossági terhekre vonatkozó kommunikációja (rezsicsökkentés) mellett jelentős politikai kockázattal jár, mindazonáltal **egy mérsékelt 2-5,5 % közötti díjemelés 0,9-2,3 Mrd Ft közötti bevételnövekedést jelenthet**. Meg kívánjuk jegyezni, hogy tarifaemeléssel a bevételeket – a keresleti rugalmassági összefüggések miatt – 30 % feletti díjemeléssel sem lehetne 11-12 Mrd Ft-nál jobban növelni.

Mind a bevétel beszedés hatékonyságának növelésére, mind a közeljövőben az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól (EBRD) származó forrásból megvalósításra kerülő elektronikus jegyrendszer előkészítése érdekében tovább kívánjuk folytatni az **első ajtós felszállás** kiterjesztését (0,2-1,0 Mrd Ft árbevétel-növekedés fokozatosan).

A városnéző turistabuszok (hopp-on hopp-off szolgáltatások) piacszabályozásának felülvizsgálata – a rendezett működési körülmények kialakítása mellett – bevételi többletet is jelenthet a Főváros számára.

E módosításokon felüli, a fővárosi közlekedési rendszer finanszírozásában nagyságrendileg érzékelhető pénzügyi hatással járó további menetrendi, hálózati és tarifális változások – a kidolgozott hatásszámítások szerint – csak vállalhatatlanul magas közlekedésszakmai, ellátási és politikai kockázat mellett lennének megvalósíthatóak.

A fővárosi kötőtpályás infrastruktúra finanszírozása

A fővárosi közlekedési rendszer működtetésének költségéből évente 19-22 Mrd Ft fordítódik a kötőtpályás közlekedés infrastruktúrájának működtetésére (pályahálózat, alagutak, biztosító berendezések működtetése, a támogatások halasztott bevételként elszámolt időarányos részével csökkentve). Figyelemmel a kötőtpályás közlekedés környezetvédelmi és közlekedésbiztonsági szempontból kiemelt szerepére, valamint arra, hogy az EU-s fejlesztési források jelentős része e hálózatok továbbfejlesztésére irányul, a kötőtpályás infrastruktúra működtetésének költsége perspektivikusan folyamatosan növekedni fog. E problémakör nem csak a Fővárosra, hanem a vidéki kötőtpályás hálózattal rendelkező nagyvárosokra is jellemző.

A folyamatban lévő fejlesztések pénzügyi fenntarthatósága érdekében javasoljuk, hogy a Kormány e célra az országos (nagyvasúti) rendszer támogatási rendszeréhez hasonlóan a helyi kötőtpályás infrastruktúra esetén is nyújtson külön támogatást. Az erre vonatkozó koncepcióval kapcsolatban a Főváros és az NFM között szakmai konszenzus alakult ki, az erre irányuló intézkedést a 2015. évi 24 Mrd Ft kormányzati finanszírozást tartalmazó támogatási szerződés tervezete tartalmazza, amelyet a Fővárosi Közgyűlés már jóváhagyott, de a szaktárca részéről történő aláírása immár több hónapos késedelmet szenved.

A dugódíj bevezetése

Az M4 metróvonal uniós támogatási szerződésében – a korábbi városvezetés által mindenféle megalapozó tanulmány nélkül vállalt – támogathatósági feltételként került rögzítésre a fővárosi behajtási díj bevezetése, ezen túl azonban a támogatási szerződés további

előírást a díj mértékével, az érintett terület nagyságával, valamint a díjrendszerrel kapcsolatban nem tartalmaz.

Amellett, hogy a dugódíj a hazai gyakorlatban egy még nem, vagy csak **korlátozott mértékben létező díjbeszedési technika**, jelen pillanatban a bevezetéséhez szükséges **törvényi felhatalmazás is hiányzik.**

A dugódíj – a közlekedési bevételek mértékének növelése mellett – kiválóan alkalmas **forgalomcsillapításra, a forgalom időbeli és térbeli befolyásolására, környezetvédelmi szempontok érvényesítésére, a közösségi közlekedés versenyképességének növelésére,** valamint olyan közlekedéspolitikai beavatkozási eszközként is alkalmazható, amely biztosítja az **agglomerációs településekről a Fővárosba egyénileg ingázók hozzájárulását a Főváros közlekedési költségeihez.** A rendszer bevezetése azonban **jelentős politikai és szakmai kockázatokat** von maga után.

A dugódíj bevezetésével kapcsolatban területi és működési alapon több alternatíva került vizsgálatra, amely eredmények alapján az alábbi lehetőségek kerültek előtérbe.

A dugódíjjal kapcsolatban egyrészt egy, a **Budapest teljes közigazgatási területén alkalmazandó „Budapest matrica”** bevezetését vizsgáltuk meg. A „Budapest matrica” éves ára **5000 Ft-os, a havi matrica 450-500 Ft-os áron kerülne meghatározásra.** A matricából **700-800 M Ft bevétel** keletkezne abban az esetben, amennyiben a budapesti lakosok nem kötelesek matricát vásárolni.

Amennyiben a matricavásárlási kötelezettség a budapesti lakosokra is kiterjed, a **díjbevétel elérheti a 2,3 Mrd Ft-ot,** amit beruházási és üzemeltetési költségek csökkentenek. Ugyanakkor viszont a Fővároson belül kizárólag a legfontosabb útvonalak díjkötelessé tétele nem járható, azaz ha van „Budapest matrica”, úgy annak a teljes közigazgatási területre ki kell terjednie. A behajtási díjjal kapcsolatban **megvizsgáltuk egy kombinált rendszer bevezetésének lehetőségét is.**

A rendszer lényege, hogy Budapest teljes területére kiterjedő matrica alapú fizetési rendszer mellett egy másik, a szűkebb belvárosra kiterjedő zónalapon működő terület is kialakításra kerülhet, ami évi több milliárd Ft bevételt jelenthet a díjszintektől, a kedvezményezett körtől és az egyéb feltételektől függően.

A végső döntés további szakmai és politikai egyeztetést igényel.

A Főváros és a fővárosi kerületek többlet erőfeszítései a finanszírozásban

A Fővárosi Önkormányzat az elmúlt évekhez hasonlóan a pénzügyi teljesítőképessége határáig növelte a pénzügyi hozzájárulását, és a jövőben is így kíván tenni. A fővárosi kerületek 2013 óta évente a helyi iparüzési adó 4 %-ával, évi kb. 8 Mrd Ft-tal járulnak hozzá a dedikáltan nem a kerületi önkormányzatok feladatául megszabott fővárosi közösségi közlekedés finanszírozásához. **Ez az összeg – ha ez a stabil finanszírozáshoz elengedhetetlenül szükséges – a következő 2 év alatt évente további évi 1 %-kal, illetve a harmadik évben egy, a kötelezően ellátandó kerületi feladatokra vonatkozó hatásvizsgálatot követően további 1 %-kal növekedhet.** A kerületek többlet szerepvállalásához igazodva a Főváros is mindent megtesz annak érdekében, hogy a közösségi közlekedés tartós finanszírozására a már allokáltakon kívül további forrásokat biztosítson.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A fent bemutatott vizsgálatokat részletesebb szakmai döntés-előkészítő anyagok is alátámasztják. Tekintettel a fent bemutatott lehetséges beavatkozási területekre és azok költségvetési és társadalmi hatására, kérem tisztelt Miniszterelnök Urat, hogy – egyetértése

esetén –a budapesti közösségi közlekedési rendszer hosszú távú fenntartható finanszírozására vonatkozóan az alábbi területen kezdődjön strukturált egyeztetés az érintett felek, intézmények között:

A Főváros közigazgatási határán túlnyúló agglomerációs szolgáltatásokhoz fenntartható pénzügyi egyensúlya érdekében szükséges intézkedések (kormányzati finanszírozás, vagy az agglomerációs szolgáltatások Kormány által történő átvétele és finanszírozása).

Az utazási kedvezmények biztosítása miatt keletkező bevételkiesések szociálpolitikai menetidj támogatáson keresztül történő, teljeskörű ellentételezése.

A helyi kötőtpályás infrastruktúra működtetésének finanszírozásához – az országos vasúti hálózat működtetéséhez nyújtott támogatáshoz hasonló – külön központi költségvetési előirányzatból nyújtandó támogatás és az ehhez kapcsolódó szerződésrendszer kialakítása.

A személyszállítási közszolgáltatások szolgáltatási szintjének emelését célzó járműfejlesztések finanszírozásához többlet támogatási rendszer kialakítása (környezetvédelem, akadálymentesség, fenntarthatóság stb.).

A dugódíj bevezetésére vonatkozó kormányzati és törvényi felhatalmazás, kormányzati álláspont kialakítása.

Reményeink szerint a Fővárosi Önkormányzat által saját hatáskörben végrehajtható változások, a fővárosi kerületek és a Fővárosi Önkormányzat fokozottabb pénzügyi hozzájárulása, valamint a fent bemutatott elvi lehetőségekből a Kormánnyal való konszenzusalapján kialakított intézkedési terv révén elérhető előrelépések mind rövid, mind középtávon biztosítani fogják a fővárosi helyi közlekedés kormányzati finanszírozásának átláthatóbbá tételére és fokozatos csökkentésére vonatkozó kormányzati célok megvalósítását.

Budapest, 2015. szeptember 18.

Tisztelettel:

dr. Bagdy Gábor

főpolgármester-
helyettes

Riz Levente

polgármester

dr. Láng Zsolt

polgármester

Kovács Péter

polgármester

dr. Kócsis Máté

polgármester

Tarlós István

főpolgármester